

INR 4290: ගෝලීය පාරිසරික පාලන තන්ත්‍රය

කාලය: පෑ දෙකයි (02)

ඕනෑම ප්‍රශ්න තුනකට (03) පිළිතුරු සපයන්න

1. කොටස් **දෙකටම (02)** පිළිතුරු ලියන්න

- i. 'ගෝලීය පාරිසරික පාලන තන්ත්‍රය' (Global Environmental Governance) නිර්වචනය කරන්න.
- ii. ගෝලීය පාරිසරික පාලන තන්ත්‍රයෙහි අංශ කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරන්න.

2. ගෝලීය පාරිසරික පාලන තන්ත්‍රය අවබෝධ කරගැනීමට, පහත සඳහන් න්‍යායයන්වල වැදගත්කම විශ්ලේෂණය කරන්න.

- i. නව මැල්තියුසන් න්‍යායය (Neo-Malthusian Theory)
- ii. හරිත න්‍යායය (Green Theory)

3. "එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහන (United Nations Environment Program) එක්සත් ජාතීන්ගේ පද්ධතියෙහි පාරිසරික සම්මතයන් සහ භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කරන ප්‍රමුඛතම පාරිසරික අධිකාරිය වේ". අදහස් දක්වන්න.

4. කොටස් **දෙකටම (02)** පිළිතුරු ලියන්න

- i. ගෝලීය පාරිසරික පාලන තන්ත්‍රයේ ප්‍රධාන අරමුණු ඉටුකරගැනීම සඳහා කරගැනීම සඳහා කිරසාර සංවර්ධන අරමුණු (Sustainable Development Goals) වල අදාලත්වය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
- ii. එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන (UNDP) මගින් කිරසාර සංවර්ධනය (Sustainable Development) ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග විශ්ලේෂණය කරන්න.

5. උදාහරණ සපයමින් සමකාලීන ගෝලීය පාරිසරික පාලන තන්ත්‍රයට එල්ල වී ඇති අභියෝගයන් පිළිබඳ විවේචනාත්මක රචනයක් ලියන්න.

6. පහත සඳහන් ඕනෑම **දෙකක් (02)** පිළිබඳව කෙටි සටහන් ලියන්න.

- i. පරිසරය සහ සංවර්ධනය පිළිබඳ රියෝ ප්‍රකාශනය - 1992 (Rio Declaration on Environment and Development – 1992)
- ii. කියෝතෝ ප්‍රොටෝකෝලය (Kyoto Protocol)
- iii. ගැටුම් වලට ප්‍රභවයක් ලෙස ස්වභාවික සම්පත්
- iv. 'පාරිසරික විද්‍යාත්මක පියසටහන' පිළිබඳ අදහස (The idea of 'Ecological Footprint')
